

[Aksel Møller.]

handleres Selvstændighed reduceres og de selv bliver blot Uddelere af bestemte Varer fra ganske faa Fabrikker, og saa tilmed Varer, som vel kan optræde under forskellige Pakninger, men hvor i Virkeligheden de forskellige Pakninger dækker den samme Kvalitet. Og det er vort Ønske at vanskeligere en Udvikling, som, selv om den ikke vil blive benyttet af den nuværende Regering — og derpaa har vi jo faaet talrige Garantier i det halve Aar, der er gaaet under Regeringens Ledelse —, saa dog kan friste en fremtidig Regering til en Socialisering eller i hvert Fald en Koncessionering af denne, en af de betydeligste Industrier i vort Land. Saa vidt jeg erindrer, er der i alt Fald i den Bog, der er udgaaet af den højtærede Regerings Haandbogsbibliotek, „Fremtidens Danmark“, en Passus derom.

Den højtærede Handelsminister vil tjene det danske Samfund og dette høje Ting ved at give Tinget Underretning om, hvilken Viden han raader over med Hensyn til den nye Monopoldannelse, og den danske Offentlighed vil utvivlsomt føle sig beroliget, hvis den højtærede Minister i den gældende Prislovgivning kan finde Hjemmel til Foranstaltninger, som retablerer de Tilstande, der eksisterede paa dette Omraade i Tiden før Monopolets Dannelse.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Krag): Det Spørgsmaal, der har været stillet til mig fra konservativ Side, berører et overordentlig samfundsvigtigt og samtidig et overordentlig kompliceret Problem. Det ærede Medlem Hr. Aksel Møller var selv i sin Tale inde paa en lang Række af de Problemer, der rejser sig i Forbindelse med en Monopol- eller Trustdannelse — hvad man skal kalde det — af den Art, vi her drøfter. Den berører først og fremmest Forbrugerne gennem Spørgsmaalet om Priser, Kvalitet, Salgsformer o. s. v. for det Produkt, det drejer sig om, i dette Tilfælde Margarinen; det berører Arbejderne, der er ansat paa de Virksomheder, som omfattes af den paagældende Organisations Aftaler, det berører — hvad det ærede Medlem specielt var inde paa — Handelsleddenes Salgsvilkaar og Selvstændighed, det berører andre Producenters Stilling paa det danske Marked, det berører — hvilket jo i særlig Grad laa det ærede Medlem paa Sinde — selve det Næringsfrihedsprincip, som jo naturligt kommer i større Fare, jo mere Monopoltendensen vinder Terræn, og endelig i det specielle Tilfælde, vi behandler her, nemlig Margarinetrusten, berører det

Spørgsmaalet om udenlandsk Kapitals Indfyldelse i dansk Erhvervsliv.

Vi har her i Landet i Prisloven visse Bestemmelser, der gør, at Prisloven samtidig er en Anti-Monopol- og Trustlov. Det fremgaar af § 11, af § 8, Stk. 1, og af § 14. Ifølge disse Bestemmelser er konkurrencebegrænsende Aftaler af denne Art anmeldelsespligtige, og der har da ogsaa fundet en Anmeldelse Sted. Denne Anmeldelse er endnu ikke blevet registreret, men efter de Oplysninger, jeg har indhentet fra Prisdirektoratet, vil en saadan Registrering senere ske, og det er Hensigten, at samtidig med Registreringen skal den anmeldte Aftale offentliggøres. Jeg tilføjer, at en Registrering indeholder i og for sig ikke nogen Godkendelse af den registrerede Aftale.

Jeg har nu rettet Henvendelse til Prisdirektoratet og bedt om, at man der tager en omfattende og dybtgaaende Undersøgelse op af alle de Problemer, jeg har nævnt her, paa alle de Omraader, hvor en Monopolaftale, en Trustdannelse af denne Art griber ind. Det ligger i Sagens Natur, at det ikke har været muligt at gennemføre en saadan gennemgribende og omfattende Undersøgelse i Løbet af de faa Dage, der har staaet til min Raadighed, siden Forespørgselen blev stillet; det er derfor nødvendigt, at disse Undersøgelser nu yderligere fremskyndes.

Det Spørgsmaal, vi behandler, har jo imidlertid en langt videre Rækkevidde; der er Grund til at formode, at der her i Landet finder Monopoldannelser Sted paa langt, langt flere Omraader af Samfundslivet end paa Margarineomraadet. Som jeg nævnte før, indeholder Prisloven Bestemmelser om Anmeldelsespligt for konkurrencebegrænsende Aftaler af bestemt nærmere defineret Art. I Henhold til denne Bestemmelse ligger der i Øjeblikket i Prisdirektoratet over 1000 konkurrencebegrænsende Aftaler anmeldt og indregistreret.

Det er klart, at disse Forhold maa tildrage sig Opmærksomhed fra Regeringens Side, de maa tildrage sig Opmærksomhed fra alle, som har Interesse i hele vor erhvervsøkonomiske Udvikling. Derfor har Regeringen i nogen Tid haft under Overvejelse at nedsætte en Kommission med det Formaal at undersøge alle disse Tendenser, deres samfundsøkonomiske Virkninger og Spørgsmaalet om vor Lovgivnings Tilstrækkelighed paa dette Omraade. Der er endnu ikke truffet nogen endelig Beslutning om denne Kommissions Sammensætning eller dens Kommissorium, men Nedsættelsen vil ske meget snart, og selve det